

Emberöltő a tudomány szolgálatában. 35 éves a Magyar Hadtudományi Társaság

A Magyar Hadtudományi Társaság tagjai évtizedek óta azon fáradoznak, hogy minél szélesebb körben megismertessék és elismertessék a hadtudományt és a katonai műszaki tudományt, felmutassák azok törvényszerűségeit, kutatási eredményeit, legfelkészültebb művelőit. Ez a küldetés már a 35 évvel ezelőtti alapításnál megfogalmazódott, és azóta sem veszített jelentőségéből, bár a súlypontok időről időre változtak.

Elődeink jó munkát végeztek, hiszen a Társaság létezik, elismert alkotóeleme a civil társadalomnak, több mint 700 tagja pedig tekintélyt ad erőfeszítéseinknek. Ma már senki nem vitatja a tudományok rendszerében elfoglalt helyét és 2002-től a katonai műszaki tudomány is helyet kapott ebben a rendszerben.

Ahogy minden másnál, így a Társaságban is a szervezettség határozza meg a működés hatékonyságát. Pótolhatatlan szerepet töltenek be a szakosztályok, a klubok, a debreceni, szegedi és dél-dunántúli tagozat. Utóbbiak munkájában minden szempontból jelentős fejlődési potenciál rejlik, melynek kiaknázása kiemelt feladatunk kell, hogy legyen az elkövetkező kettő évben.

A kutatási eredményeket nem elég elérni, azokat át is kell tudni adni, minél szélesebb körben megismertetni, vitára bocsájtani. Nem eshetünk abba a hibába, amit Zrínyi Miklós a *Vitéz hadnagy* című munkájában keserűen így fogalmazott meg: „Más nemzetek könyveket írnak seregek rendeléséről, mi pedig azokat nevetjük.” Elemi érdekünk, hogy folyóiratunk, a *Hadtudomány* negyedéves rendszerességgel megjelenjen nyomtatott formában, és ezzel párhuzamosan (majd fokozatosan átvéve a szerepet) az on-line kiadás is aktív legyen. A jövő – sőt már a jelen – a digitalizáció felé mutat, így minden rendelkezésre álló felületen meg kell jelennünk, felmutatva értékeinket. Ezzel együtt sem mondunk le a közvetlen megjelenést biztosító konferenciák, előadássorozatok, kerekasztal beszélgetések, kiállítások bevált rendszeréről.

Az együttműködés a Társaság életének minden területén meghatározó kell, hogy legyen. A hadtudomány, amely a kezdetektől interdiszciplináris tudományág, számtalan olyan kapaszkodót, együttműködési feladatot talál, amely a társadalom, a társadalmi szervezetek, a tudományágak széles körét érinti. A Magyar Hadtudományi Társaság tiszteletre méltó múltja és az elődök fáradhatatlan munkálkodása minket is kötelez. Szerényen és csendben, de szorgalmasan végezni a vállalt feladatokat, hogy az utánunk jövők ne vethessenek ránk követ.

A Társaság előtt álló legnagyobb kihívás napjainkban a működés pénzügyi stabilitásának fenntartása, mert ez az alapja a kitűzött célok teljesítésének. A Honvédelmi Minisztérium, a Honvéd Vezérkar és a Magyar Tudományos Akadémia nélkülözhetetlen támogatása mellett, igyekszünk feltárni azokat a lehetőségeket, melyek azokban a cégekben rejlenek, akik érdekeltek a hadtudományi kutatásokban, fejlesztésekben. A velük való szorosabb együttműködés, a közös rendezvények, közös kutatások, kiállítások, a népszerűsítési lehetőségek – hagyományos és digitális – minél hatékonyabb kihasználása elengedhetetlen.

Nem kisebb feladat a Társaság korfájának javítása, a fiatalabb nemzedékek érdeklődésének felkeltése, az érdeklődő fiatalok megtartása és hosszú távú bevonása a mindennapi munkába. A gyakornoki rendszer, a fiataloknak kiírt pályázatok kiváló lehetőségek, de minden más módon (közösségi felületek) is törekednünk kell a fiatalabb korosztályok megnyerésére. Ez alapvető érdeke a Társaságnak és alapvető érdeke a hadtudománynak. Abban a láncban, amelyben az Országos Tudományos Diákköri mozgalom (benne a Had- és Rendészettudományi Szekció), a Magyar Hadtudományi Társaság, az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, a Hadtudományi Doktori Iskola és a Katonai Műszaki Doktori Iskola, az MTA IX. Osztály Hadtudományi Bizottsága, az érintett szakkollégiumi rendszer sorakozik, csak egymásra támaszkodva érhető el látható eredmény. Együttműködésre vagyunk ítélve, melynek keretei működnek, személyi feltételei adottak, tartalommal történő kitöltése pedig mindig lehet hatékonyabb.

A digitalizációs lehetőségek kihasználása területén nagy léptekkel haladunk, az on-line elérések száma jelentős, de mindig lehet jobbat akarni. A szakértői szintű megjelenés erősítése érdekében MHTT Linkedin oldal megnyitása és folyamatos publikálás a felületen lehet egy újabb kitörési pont. El kell gondolkodnunk a Társaság rendezvényein elhangzó előadások Facebookos élő közvetítésének gyakoribbá tételén és a Youtube oldalon történő publikáláson is. Lehetőséget jelent a fontosabb MHTT rendezvények és előadások kiemelése fizetett Facebook hirdetésekkel, de ezek nincsenek ingyen. Segíthet ennek megvalósításában az, ha Társaságot támogató szervezetek számára reklám lehetőséget biztosítunk a közösségi média felületeken, a kölcsönös előnyök mentén.

A több éve bevált kommunikációs szakpolitika jó visszaigazolást kapott a Társaság közösségi médiában történő megjelenésénél 2025-ben is. Az MHTT Facebook oldalán megjelent anyagok folyamatosan egyre nagyobb elérési mutatót produkálnak. Ez 2025-ben havi átlagban 220 000, míg összesen eddig több mint 2,2 millió Facebook elérést jelentett az évben. A Facebook oldalunkra regisztrált állandó követők száma is jelentősen fejlődött, hisz 2025. november végére meghaladta a 4700 főt. Az egy-egy nagyobb érdeklődést kiváltó beszámolók illetve tudósítások 35–50 000-es elérést hoztak. Az MHTT Instagram oldalán is rendszeresek voltak a többnyire képi információt tartalmazó bejegyzések, mely közel 300 posztot jelent éves szinten. Összességében a négy és fél éve létező oldalon 1530 bejegyzés található, melynek mára 759 rendszeres követője van.

Ne fogadjuk el kritikátlanul a neves színész és rendező szarkasztikus megközelítését, mely így szól: „Sohasem szeretnék olyan klubhoz tartozni, mely tagjai közé fogad!” Legyünk büszkéek 35 év munkájára, az elődeink által felhalmozott értékekre, és biztassunk mindenkit: Bátran és emelt fővel legyenek tagjai a Magyar Hadtudományi Társaságnak!

Prof. dr. Padányi József
az MHTT elnöke

Ünnepi konferencia az MTA 200. és az MHTT 35. évfordulója alkalmából

A Magyar Hadtudományi Társaság 2025. december 4-én ünnepi konferenciával emlékezett meg a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200 éves, valamint a Magyar Hadtudományi Társaság fennállásának 35 éves évfordulójáról. Az ünnepi eseményre a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus M. Szabó Miklósról elnevezett dísztermében került sor.

Az elnökségben helyet foglalt: dr. Czermann János, a Honvédelmi Minisztérium stratégiáért és humánpolitikáért felelős helyettes államtitkára; dr. Tölli László ezredes, a HM katonai identitásért felelős miniszteri biztosa; dr. Benkő Tibor ny. vezérezredes, Magyarország korábbi honvédelmi minisztere, az MHTT tiszteletbeli tagja; prof. dr. Kovács László vezérőrnagy, az MTA Hadtudományi Bizottságának elnöke, az NKE tudományos rektorhelyettese; valamint prof. dr. Padányi József ny. vezérőrnagy, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke. Díszvendégként megjelentek a Társaság korábbi elnökei: Nagy László, Tömböl László és Szenes Zoltán.

Dr. Hegedűs Henrik, az MHTT általános elnökhelyettese, levezető elnökként köszöntötte az ünnepi ülés résztvevőit és ismertette annak programját, majd felkérte dr. Czermann Jánost ünnepi köszöntőjének megtartására.

A helyettes államtitkár beszédében kiemelte: „Két olyan intézményt ünneplünk ma, amelyek fennállásuk óta képesek formálni a közgondolkodást, a hazai stratégiai gondolkodást, és hozzájárulnak ahhoz, hogy a honvédelem tudományos megalapozottsága ne szakadjon meg... A Hadtudományi Társaság 1990-es megalakulásakor megfogalmazott céljai ma is időtállóak: a hadtudomány művelése, a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazása, a kiváló teljesítmények elérése és elismerése.” Az államtitkár hozzátette, hogy a Társaság húsz szakosztályra, számos tagozatra és tematikus klubra tagozódik, így jelentős tudományszervezői tevékenységet fejt ki, konferenciákat, kerekasztal-beszélgetéseket szervez, és mértékadó szakmai kiadványai vannak. Nyilvánvaló, hogy a hadtudomány fejlődése fontosabb, mint valaha, hiszen a 21. század biztonsági környezete gyorsan változik. A geopolitikai erőter átrendeződik, a technológiai innováció üteme exponenciálisan növekszik, a kibertérben a béke és a válság közötti határ elmosódik, a mesterséges intelligencia pedig átalakítja a döntéshozatali mechanizmusokat. Megállapította, „Közös felelősségünk, hogy a tudomány garantálja Magyarország biztonságát a jelen és a jövő fenyegetéseivel szemben is.”

Az ünnepi program kezdeteként *professzor dr. Padányi József* nyugállományú vezérőrnagy, a Magyar Hadtudományi Társaság és az Alapítvány a Magyar Haditörténet Írásért kuratórium elnöke – özv. Perjés Gézáné jelenlétében, a kuratórium egyhangú szavazata alapján – tudományos munkája elismeréseként Perjés Géza-díjat adott át dr. Révész Tamás történésznek.

A rendezvény első szakaszában a hadtudomány intézményi hátterének és fejlődésének bemutatása került középpontba. *Kovács László* vezérőrnagy, az MTA IX. Osztály, Hadtudományi Bizottságának elnöke ismertette a bizottság legújabb kori történetét, majd Padányi József Évtizedek a hadtudomány szolgálatában címmel tartott előadást az MTA katonatudós tagjai munkásságát bemutató – a Hadtudományi Kar könyvtárában látható – kiállításról.

Az előadások után Padányi József, az MHTT elnöke Tanárky Sándor-díjakat adott át. Az MHTT Díjbizottsága megvizsgálta, hogy a jelölt aktívan közreműködik-e a Társasági célok megvalósításában, a hadtudomány fejlődésének előmozdításában, a Társaság rendezvényeinek előkészítésében és megtartásában. A fentiek figyelembe vételével, a Díjbizottság javaslatára a Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége – a Szakosztályok javaslatai alapján – a hadtudomány szolgálata érdekében, huzamos időn át végzett kiemelkedő tudományszervező munkájuk elismeréseként két kutatót részesített Tanárky Sándor díjban. Professzor *dr. Molnár Anna* tanszékvezető, egyetemi tanár laudációját prof. dr. Szenes Zoltán ny. vezérezredes az MHTT korábbi elnöke tartotta. Ezt követően a díjazott Az Európai Unió és az orosz–ukrán háború címmel tartott előadást. *Dr. Németh András* alezredes, tanszékvezető, egyetemi docens munkásságát prof. dr. Kovács László vezérőrnagy méltatta, mely után a díjazott a Háborúk drónjai, drónok háborúja címmel a kínai tűzesszekerektől a mai öngyilkos eszközökig vázolta kutatási témáját.

A konferencia ünnepélyes pillanataként együttműködési megállapodás aláírására került sor a kunszentmártoni „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesülettel. A megállapodást rögzítő dokumentumot prof. dr. Barna Gábor néprajzkutató és professzor dr. Padányi József elnökök látták el kézjegyükkel.

Az ünnepi konferencia folytatásaként a figyelem a jelenkori fegyveres konfliktusok tapasztalataira irányult. Elsőként *prof. dr. Kiss-Benedek József* ny. ezredes, egyetemi tanár, az MHTT szakértője az Izrael–Hamász és az orosz–ukrán háborúk biztonságpolitikai és katonai tapasztalatait elemezte, majd *dr. Kaiser Ferenc* egyetemi docens, az MHTT szakértője A jövő háborúja címmel tartott előadást.

A jubileumi konferencia átfogó képet adott a hadtudomány múltjáról, jelenéről és jövőjéről, hangsúlyozva a tudományos elemzés, a katonai tapasztalat és az intézményes együttműködés jelentőségét.

Dr. Hegedűs Henrik levezetőelnök az ünnepi konferencia zárásaként tolmácsolta a Társaság Elnökségének meghívását az állófogadásra, melyen pohárköszöntőt mondott *prof. dr. Szenes Zoltán* ny. vezérezredes.

Druzsín József